

Puheenjohtajan kanslia

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Kuulemistilaisuutenne 2.10.2025

HE 98/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräksi muiksi verolaeiksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ltä kirjallista asiantuntijalausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräksi muiksi verolaeiksi.

SAK kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen poisto ei symmetrinen

Tuloverolakia on tarkoitus muuttaa siten, että työnantajan työntekijän puolesta rikosasiassa suorittamista neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluista ei muodostu työntekijälle veronalaista etuutta, jos työntekijän teko tai laiminlyönti on tapahtunut osana työtehtävien suorittamista. Muutos on perusteltu. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun KHO 2023:116 myötä nykyistä oikeustilaa voidaan pitää ongelmallisena, mikä voi johtaa niin työntekijän kuin työnantajan näkökulmasta kohtuuttomiin tilanteisiin.

Vaikka SAK ei alun perin erityisesti kannattanut työsuuhdepolkupyörien verovapautta, pidämme esitettyä muutosta ongelmallisena. Esitetty muutos on mitä ilmeisimmin aiheuttanut ennennäkemättömän markkinahäiriön ja ajanut alan yritykset suhteettoman epävarmuuden tilaan. Muutokseen sisältyvä siirtymäsäännös ei poista tätä ongelmaa.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut sekä sellaisten muiden järjestöjen jäsenmaksut, joilla sääntöjensä mukaan voisi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita, eivät olisi vähennyskelpoisia menoja.

Dosentti Timo Viherkenttä on kirjoittanut teemasta lausunnon, joka puoltaa vahvasti vähennysoikeuden säilyttämistä. Lausunto on kokonaisuudessaan luettavissa täältä: <https://www.sak.fi/ajankohtaista/uutiset/vero-oikeuden-nakokulmat-puoltavat-tyomarkkinajarjestojen-jasenmaksujen-verovahennysoikeuden-sailyttamista/>

Viherkentän lausunto on myös tämän lausunnon liitteenä.

Esitysluonnoksen mukaan kasvutoimien rahoittamiseksi hallitus on päättänyt verotusta kiristävistä toimista. Näihin väitettyihin kasvutoimiin

Puheenjohtajan kanslia

sisältyy muun muassa yritysten yhteisöveron alennus, joka heikentää verotuottoja lähes miljardilla eurolla. Näitä massiivisia verotuottomenetyksiä pienet verotusta kiristävät toimet, kuten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistuminen, eivät paikkaa.

Hallituksen esityksessä on pyritty kohtelemaan symmetrisesti sekä työnantajien että työntekijöiden jäsenmaksuja siten, että molempien osapuolten työmarkkinajärjestöille suorittamat maksut säädettäisiin vähennyskeltottomiksi. Symmetriaa toteutuu ainoastaan muodollisesti: kummankaan osapuolen työmarkkinajärjestöt eivät ole enää tuloverolain näkökulmasta erityisasemassa.

Esityksessä on kuitenkin huomattavaa epäsymmetriaa työnantajien ja työntekijöiden välillä. Työntekijöiden osalta vähennysoikeus poistuu kokonaisuudessaan ilman poikkeuksia. Työnantajilla ja yrityksillä taas säilyy mahdollisuus kohdistaa edunvalvontaan liittyviä kustannuksia sellaisiin maksuihin, jotka eivät muodollisesti ole jäsenmaksuja, vaan yksilöityjä palveluveloituksia.

Lisäksi **yrityskohtainen työehtosopimuskenttä jää esityksen ulkopuolelle:** työnantaja voi edelleen vähentää oman neuvottelu- ja sopimustoimintansa kustannukset, koska kyseessä on suoraan liiketoimintaan liittyvä meno, ei järjestölle suoritettu jäsenmaksu. **Työnantajilla on siis edelleen mahdollisuus vähentää osa työmarkkinavaikuttamiseen liittyvistä kuluistaan verotuksessa, mutta työntekijöillä vastaavaa mahdollisuutta ei ole.**

Esitysluonnos laajentaa vähennyskiellon koskemaan myös etuyhteysjärjestöjä. Tästä huolimatta esitys ei kata kaikkia käytännön tilanteita. Erityisesti **elinkeinoelämän laajempaan lobbaus- ja edunvalvontatoimintaan liittyvät maksut voivat edelleen olla vähennyskelpoisia, mikä asettaa eri verovelvollisryhmät eriarvoiseen asemaan.**

Jos ja kun esityksen tavoitteena on symmetria, **esitystä olisi syytä tarkentaa siten, että myös työnantajapuolen lobbaus- ja neuvottelutoimintaan liittyvät maksut rajataan järjestelmällisesti vähennyskeltottomiksi riippumatta siitä, onko toiminta organisoitu jäsenmaksujen vai erillisten palvelumaksujen kautta.** Vaihtoehtoisesti voitaisiin harkita vähennysoikeuden säilyttämistä siten, että molemmilla osapuolilla olisi yhdenmukainen mahdollisuus vähentää toimintaansa liittyviä välttämättömiä kustannuksia (esimerkiksi oikeusapu ja koulutus).

Symmetrian turvaamiseksi pykälää tulisi täydentää esimerkiksi seuraavasti (uusi momentti):

Puheenjohtajan kanslia

"Vähennyskelpoisia menoja eivät ole myöskään sellaiset maksut, joilla tosiasiallisesti rahoitetaan työmarkkinatoimintaan, sopimus- ja neuvottelutoimintaan tai vastaavaan edunvalvontaan liittyvää toimintaa, riippumatta siitä, kannetaanko ne jäsenmaksuina, palvelumaksuina tai muulla nimikkeellä. Vähennyskelvottomuus koskee sekä työntekijä- että työnantajapuolen järjestöjä sekä muita yhteisöjä, jotka harjoittavat työmarkkinatoimintaan rinnastettavaa vaikuttamistoimintaa."

Tällainen muotoilu kaventaisi mahdollisuutta erotella jäsenmaksuja ja palvelumaksuja keinotekoisesti sekä estäisi työnantajapuolta säilyttämästä verotuksellista etua hyödyntämällä organisatorisia järjestelyjä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry